

Rapport om høringen vedrørende grønbogen: "Sikre, tilstrækkelige og bæredygtige pensionssystemer i Europa"

Præsentation ved Kommissionen

1. Resultater af høringen og debatten, som grønbogen gav anledning til

Der blev modtaget næsten 1 700 besvarelser under høringen, heraf over 350 fra medlemsstaternes regeringer, nationale parlamenter, erhvervsorganisationer og fagforeninger, civilsamfundet og repræsentanter for pensionssektoren. EPSCO- og Økofin-rådet hilste grønbogen velkommen. Der indkom bidrag fra Europa-Parlamentet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget i februar 2011.

De vigtigste aktører kom med mange velformulerede holdninger til EU's pensionsrammer og pensionsspørgsmål generelt, som anvendes i vurderingen af, hvilke politiske alternativer der er mulige.

Derudover er der i hele Europa afholdt over 100 møder med de berørte parter, bl.a. kommissærerne László Andor, Michel Barnier og Olli Rehn eller deres tjenestegrene. Høringen udløste reaktioner fra samtlige medlemsstater. Takket være høringen har sammenlignende perspektiver i Europa fået større indvirkning på de nationale forhandlinger.

Langt de fleste **medlemsstater** ønsker indsatsen fokuseret på en forbedring og udbygning af de eksisterende pensionsregler på EU-niveau frem for en udvidelse heraf. Ikke desto mindre var størsteparten af landene samtidig positivt indstillet over for en styrket koordinering af den økonomiske politik.

I **Europa-Parlamentet** fremsendte udvalgene om Økonomi og Valuta (ECON), om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse (IMCO) og om Kvinders Rettigheder og Ligestilling (FEMM) deres bidrag til Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender (EMPL) som ledende udvalg, og den endelige tekst, der blev vedtaget af Europa-Parlamentet, afspejlede på passende vis forskellige synspunkter og modtog bred opbakning. I rapporten støttes den holistiske fremgangsmåde, som Kommissionen har benyttet i grønbogen, og der opfordres til indførelse af velkoordinerede strategier, som skal tackle de indbyrdes forbundne spørgsmål om tilstrækkelighed, bæredygtighed og sikkerhed.

Den nationale udvikling på pensionsområdet såsom vedtagelsen af omfattende pensionsreformer i Grækenland og Frankrig gav naturligvis anledning til en aktuell debat om grønbogen. Begivenhederne i en række centraleuropæiske medlemsstater viste også, hvor vigtigt det er at behandle de systemiske pensionsreformer i **stabilitets- og vækstpakten**.

På hovedområdet **politisk koordinering** er høringen blevet overskygget af begivenhederne i forbindelse med den nationale gældskrise. Pakken om en styrket koordinering af den økonomiske politik og henvisningerne i den årlige vækstundersøgelse til specifikke foranstaltninger, der skal træffes for at modernisere pensionssystemerne, vil medføre store ændringer af EU's pensionsrammer, og Det Europæiske Råd forventes at sætte yderligere skub i udviklingen.

Besvarelser vedrørende pensionsregler og pensionsalder

[Spørgsmål 1-2] Det fremgår af reaktionerne på grønbogen, at **forbedringer af de eksisterende pensionsregler på EU-niveau** kan være gavnlige, når det gælder om at sikre bæredygtige offentlige finanser. En række respondenter mener, at der på EU-plan kan bidrages med harmoniserede pensionsindikatorer, som skal sikre ligefremme drøftelser på et velinformeret grundlag om relevante pensionspolitiske spørgsmål og udfordringer på EU-niveau. Mange fremhæver, at disse supplerende foranstaltninger bør udarbejdes inden for allerede eksisterende rammer, der generelt betragtes som hensigtsmæssige. Den åbne koordinationsmetode på det sociale område opfattes som det rette instrument til at støtte medlemsstaternes indsats for at sikre tilstrækkelige pensioner.

[Spørgsmål 3-4] Det er almindeligt anerkendt, at der er behov for en højere **faktisk pensionsalder**. Ifølge en række respondenter bør de politiske beslutninger om pensionsalder træffes på nationalt plan i samråd med arbejdsmarkedets parter, mens andre foreslår, at pensionsalderen bør hæves i takt med den forventede levealder, og nogle få foreslår, at der bør tages højde for den forventede levealder (eller det forventede antal leveår med godt helbred) inden for forskellige erhverv. Europa-Parlamentet anbefaler, at der lægges stor vægt på at sikre, at arbejdstagerne fortsætter med at arbejde indtil pensionsalderen. Mange respondenter fremhæver, at pensionsreformerne bør ledsages af aktive arbejdsmarkedspolitikker, muligheder for livslang læring, effektive socialsikrings- og sundhedssystemer og forbedrede arbejdsvilkår. Der peges på forbindelserne til mange elementer i Europa 2020-strategien, bl.a. behovet for større arbejdsmarkedsdeltagelse og virkningen af pensionspolitikken på fattigdomsprocenten. Europa-Parlamentet foreslår at indarbejde grønbogens holistiske mål i Europa 2020-strategien.

[Spørgsmål 14] Respondenterne erkendte den meget vigtige rolle, EU spiller i **koordineringen** af pensionspolitikkerne gennem fremme af overvågning, koordinering og gensidig læring medlemsstaterne imellem. De eksisterende rammer for den åbne koordinationsmetode, pensionsforummet og, mere bredt, stabilitets- og vækstpagten og Europa 2020-strategien blev anset for at være fuldt ud tilstrækkelige. Men en udbygning af de eksisterende rammer, f.eks. gennem et tættere samarbejde mellem Udvalget for Økonomisk Politik og Udvalget for Social Beskyttelse, vil være af betydning. Europa-Parlamentet mente, at en europæisk pensionsplatform med deltagelse af repræsentanter for EU-institutionerne og samtlige aktører ville være til stor gavn, og at der for at undgå overlapning bør tages højde for det nuværende "pensionsforum".

Besvarelser af lovgivningsrelaterede spørgsmål

[Spørgsmål 5] De fleste respondenter gik ind for en revision af **direktivet om arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser** for at afklare de juridiske tvivlsspørgsmål vedrørende grænseoverskridende aktiviteter og kom med forslag til, hvordan dette kunne gennemføres.

[Spørgsmål 6-7] En fjernelse af hindringerne for mobilitet, som pensionsreglerne forårsager, fik fuld opbakning, mens der var mindre enighed om, hvordan dette skulle gennemføres i praksis. Størsteparten af respondenterne, der besvarede spørgsmålet om **koordinering af de sociale sikringsordninger** i overensstemmelse med forordning 883/2004, mente, at koordineringen fungerede godt, og at der ikke var behov for hverken at ændre denne forordning eller udvide dens anvendelsesområde.

Næsten alle, der udtalte sig om **retten til at overføre supplerende pensionsrettigheder**, støttede et initiativ på EU-plan. Den type koordinering, der finder sted i henhold til forordning 883, ansås for at være uhensigtsmæssig i forbindelse med supplerende pensionsordninger, og flertallet modsatte sig idéen om igen at undersøge spørgsmålet om overførsler.

Metoden med optjening og bevarelse af rettigheder, som er blevet anvendt inden for de seneste år, fik bred tilslutning, bl.a. fra Europa-Parlamentet, selv om andre var kraftigt imod. Begrebet sporingssystem fik generelt en positiv modtagelse, men de fleste mente, at denne tjeneste i starten skulle fungere på nationalt plan.

[Spørgsmål 8] Vedrørende **fondsbaserede pensionsordninger og produkter** fandt arbejdstagere, pensionsmodtagere og forsikringsselskaber, at der var behov for at revidere EU's lovgivning med henblik på at sikre ensartet regulering og tilsyn. Arbejdsgivere og pensionsfonde var mindre åbne over for yderligere EU-initiativer.

[Spørgsmål 9] Når det gælder metoder til at sikre **balancen mellem risiko, sikkerhed og pris**, var holdningen, at EU bør undgå bindende regulering og i stedet fremme relevant national lovgivning eller en ikke-bindende EU-kodeks (henstilling).

[Spørgsmål 10] Spørgsmålet om en **solvensordning for pensionskasser** blev hovedsageligt drøftet af arbejdsgiversammenslutninger, pensionsfonde og tjenesteleverandører med begrænset deltagelse af medlemmer og modtagere af pension. De fleste respondenter støttede risikobaseret tilsyn og mente, at indholdet bør være vigtigere end formen. Med den rette tilgang skal der fokuseres på pensionsforpligtelsernes art og varighed og tages hensyn til de risikobegrænsende sikkerhedsmekanismer, der gælder for pensionskasser. Europa-Parlamentet er af den opfattelse, at (i) finansmarkederne kun kan fungere effektivt, hvis der er tillid på markedet, hvorfor der kræves holdbare tilsynsregler for finansielle virksomheder, herunder de arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser, og at (ii) de kvalitative elementer i Solvens II er et værdifuldt udgangspunkt for forbedring af tilsynet med arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser.

[Spørgsmål 11] Respondenterne er enige i behovet for **beskyttelse, i tilfælde af at den arbejdsgiver, der finansierer pensionsordningen, går konkurs**, men kun Europa-Parlamentet og et mindretal ønsker mere EU-lovgivning, og ifølge flertallet kan dette bedst sikres på nationalt plan. Gennemførelsen af den eksisterende EU-lovgivning og effektiviteten af nationale foranstaltninger bør analyseres, inden der planlægges ændringer af EU's retlige rammer.

[Spørgsmål 12] Når det gælder behovet for at modernisere **minimumsbestemmelserne om oplysningspligt for pensionsprodukter**, fremhævede respondenterne, herunder Europa-Parlamentet, behovet for klare og sammenlignelige oplysninger, og flertallet mente, at der kunne skabes EU-merværdi.

[Spørgsmål 13] Selv om respondenterne anerkender betydningen af gode **standardoptioner** ved valg af medlemskab og investering i pensionsordninger, anså kun få det for nødvendigt eller endog teknisk muligt at udvikle en fælles strategi på EU-plan.

2. Næste skridt

Der vil blive fremlagt en "**hvidbog om pensioner**" i tredje kvartal af 2011, og revisionen af direktivet om arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser er planlagt i fjerde kvartal. På baggrund af besvarelserne og grønbogens holistiske indfaldsvinkel vil hvidbogen identificere de vigtigste foranstaltninger, der skal iværksættes.

I den **årlige vækstundersøgelse** udsendte Kommissionen klare budskaber om retningslinjer for medlemsstaterne, når det gælder pensionsreformer, dvs. hævelse af pensionsalderen, så der er en sammenhæng med gennemsnitslevealderen, begrænsning af førtidspensionsordningerne og anvendelse af incitamentter til at ansætte ældre arbejdstagere, støtte udviklingen af private opsparingsordninger som supplement til pensionsindtægten samt hensyntagen til pensionsudgifternes indvirkning på de offentlige finansers bæredygtighed og tilstrækkelighed på lang sigt.

I de bilaterale kontakter med medlemsstaterne om de **nationale reformprogrammer** vil Kommissionen gå videre med budskaberne i den årlige vækstundersøgelse på en måde, som er relevant for de enkelte medlemsstater, og samtidig finde den rette balance mellem hovedmålsætningerne tilstrækkelighed, bæredygtighed og sikkerhed som ønsket i grønbogen.

Spørgsmål til drøftelse:

Hvordan kan EPSCO støtte arbejdet med at udbygge og færdiggøre pensionsreglerne i EU og understøtte bestræbelserne i Europa 2020 på at hjælpe medlemsstaterne med at hæve den faktiske pensionsalder og derved skabe mere tilstrækkelige og bæredygtige pensionssystemer?